

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר: (קל"ב ב, סו)

השבת של רבי נחמן מברסלב

טוב להגיד ולשיר נ נח נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

שבת אחרי

בזאת יבא אהרן אל הקדש ...

(ויקרא ט"ז, ג')

אנשים פשוטים וקטני הערך, בודאי אי אפשר להם להשיג השגת אלקות, ועקר חיותם ותקוותם לזכות לתכלית הנצח, לתכלית האמתית הוא רק על ידי אמונה. ואפילו מי שיש לו שכל גדול והוא חריף ולמדן גדול בתורה, בחריפות ובקיאיות בש"ס ופוסקים, ואפילו אם יש לו יד בחכמת הקבלה, בספרי הזהר הקדוש וכתבי האר"י ז"ל, כל זמן שלא זכך עצמו מזהמת הנחש ולא שבר עדין לגמרי תאוות גופו וחמריו, ויש לו עדין איזה אחיזה ושמץ דבר מתאוות הגוף והבלי עולם הזה, בודאי עדין אין שכלו שלם ואסור לו לכנס בחכמת השגת אלקותו יתברך כלל, כי יוכל להכשל מאד וליפול חס ושלום רחמנא לצלן, וצריך להתחזק רק באמונה ולהשליך שכלו לגמרי, ולסמך על אבותינו הקדושים ועל הצדיקים האמתיים אשר כפו את יצרם ושברו את החמר לגמרי, כי רק הם זכו להשגת אלקותו יתברך בתכלית השלמות.

ואפילו צדיקים כאלו שטהרו וקדשו עצמן מזהמת הנחש לגמרי ושברו כל התאוות ובטלו את הגוף והחמר לגמרי, גם הם היה עקר התחזקות שלהם רק על ידי האמונה הקדושה, כמובן בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות, כי אי אפשר להשיג שום השגה ולדעת שום ידיעה בהתנוצצות אלקותו יתברך כי אם על ידי האמונה הקדושה אשר היא השער שדרך שם נכנסין לכל הקדשות לכל ההשגות ולכל הידיעות הקדושות, בבחינת בזאת יבוא אהרן אל הקדש. 'זאת' היא בחינת מלכות כידוע, בחינת אמונה שהיא יסוד כל התורה, כמו שכתוב: "כל מצוותיך אמונה". בחינת זאת התורה והעדות וההקסים והמשפטים וכו', 'זאת' דיקא כנ"ל. וזה שהאריך בתקונים ובאר היטב דלית רשו לנביא וחזקה לאעלא לקדשא בר מנה וכו' :

כי אי אפשר להתקרב ולכנס לשום קדשה לשום השגה ולשום ידיעה מה' יתברך, כי אם על ידי האמונה הקדושה, וכל המלחמות וכל הנסיונות שיש להאדם בעבודת ה' יתברך, אי אפשר לנצח שום מלחמה ולעמוד בנסיון כי אם על ידי האמונה הקדושה, כמו שכתוב שם בתקונים: ודוד כד הוה עאל בקרבא לא איתרחץ אלא בה, כמו שכתוב: "אם תחנה עלי מתנה וכו' אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח", הינו שעקר בטחונו ותקוותו היה באמונה שנקראת "זאת" כנ"ל. דהינו שהיה יודע שהוא חזק בהאמונה בה' יתברך, ועל כן הוא חזק שבודאי יעמוד נגד כל המחנות והמלחמות של היצר הרע והסטרא אחרא, כי בודאי יוכל לנצחם ולשברם מאחר שיש לו אמונה חזקה בה' יתברך שנקרא "זאת" כנ"ל, בחינת בזאת אני בוטח (תהלים כז), 'בזאת' דייקא, הינו בהאמונה כנ"ל.

והנביא כשראה ארך הגלות לא היה לו תקוה לצאת משם כי אם על ידי האמונה שנקראת "זאת", כמו שכתוב: "זאת אשיב אל לבי על כן אוחילי" וכו', כמבאר בתקונים שם. כי הנביא ראה שבסוף הגלות בעקבא דמשחא יתגבר הבעל דבר והסטרא אחרא ביותר ויהיה קשה להאדם לנצחו, על כן אמר שאין תקוה לצאת מהגלות כי אם על ידי בחינה זאת שהיא האמונה הקדושה, שמי שיהיה חזק בהאמונה, בודאי יזכה לנצח המלחמה ויצא מן הגלות בודאי. ועין שם בתקונים שהאריך בענין בחינה של זאת, שיעקב מסר זאת לבניו וכן משה וכו' וכו'. והכלל, שבחינת 'זאת' הנוצר שם בתקונים הוא בחינת האמונה הקדושה שהיא עקר ויסוד כל התורה כלה, ורק על ידה יכולין לכנס לשערי הקדשה ולנצח כל המלחמות שיש להאדם בעבודת ה' יתברך. (לקוטי הלכות - הלכות גילוח ג' - אות ח')

על שני השעירים גורלות ...

(ויקרא ט"ז, ח')

לפעמים מתגברין העוונות כל כך עד שאי אפשר בשום אופן לתת עצה בנפשו, כי עצתו חלוקה מאד, וכמו שצעק דוד עד אנה אשית עצות בנפשי, ואז זהו בעצמו עקר העצה, לצעק להשם יתברך עד אנה אשית עצות בנפשי, ולהשליך כל יהבו על השם יתברך ולסמך עליו יתברך לבד. וזה כמו בחינת גורל שמשליך עצתו על השם יתברך כפי מה שיצא גורלו מהשם יתברך בבחינת אתה תומיך גורלי. וכתוב בחיקי יטל את הגורל ומה' כל משפטו. וזה בחינת הגורל של יום כפור שמחמת רבוי עונות של כל השנה שהיו צריכים להתוודות אז על השעיר לעזאזל מחמת זה היה קשה לברר האמת איזה לה' ואיזה לעזאזל כי אם על ידי הגורל, ועל ידי זה דייקא נתברר העצה אמתית. (לקוטי הלכות - הלכות תענית ד' - אות כ"ג לפי אוצר היראה - עצה - ט"ז)

שבת הגדול ...

עקר הגאולה של יציאת מצרים ועקר הנסים ונפלאות שהיו אז, ששדד המערכה ובטל הטבע וגלה השגחתו יתברך בעולם, הכל נמשך מבחינת קץ האחרון, הינו מאור ההשגחה שתגלה לעתיד, כי אז תבטל הטבע לגמרי. וזה בחינת שבת, שהוא עלמא דאתי, שכלו שבת, שמשם ממשיך השם יתברך כביכול אור ההשגחה כנ"ל. ועל כן גם פסח נקרא שבת, כמו שנאמר "ממחרת השבת", כי עקר תקף הנס של פסח נמשך משבת. ועל כן קורין לשבת שלפני פסח שבת הגדול, על שם הנס, כי כל הנסים של יציאת מצרים, שנקראים 'גדולות' כמבאר בפנים, הכל נמשך משבת.

עקר בדיקת החמץ ובעורו הוא, שצריכין לבער כל הסברות הזרות הנמשכין מבחינת חכמת הטבע, ולידע בידיעה שלמה שהכל מתנהג רק בהשגחה לבד, ועל ידי זה מתבטלין כל הגליות וכל החשכות, כי כשנתגלה השגחתו יתברך בעולם אזי אין שום חשך כלל, כי עקר האור הוא השם יתברך, ואזי לילה כיום יאיר, כמו שיהיה לעתיד, בחינת "והיה לעת ערב יהיה אור". ועל כן הלילה של בדיקת חמץ, בטול הטבע, קרא התנא 'אור לארבעה עשר' אור דיקא (הלכות נטילת ידים שחרית - הלכה ב, אותיות ז' ח' לפי אוצר היראה - פסח ספירה, אותיות א' ב').

עצות ותפילות

(עצות המבוארות - פסח, סימנים ג-ד)

אמירת ההגדה בליל הסדר של פסח מסגלת לתקון הברית. (לקוטי מוהר"ן סי' כ, י). על כן צריך לומר את ההגדה בקול חזק ובהתעוררות רבה. כי אמירת ההגדה בקול חזק מעוררת את הדעת, ועל ידי זה זוכים להתגלות הדעת. הינו להבין בדעת זו את שצריך להבין באמת. וכשזוכים לדעת אמתית, הוא עקר הגאולה. כי גלות מצרים נגרם על ידי פגם הברית, ועל ידי פגם הברית נפגמת הדעת רחמנא לצלן. אבל על ידי ספור הנסים והנפלאות של יציאת מצרים, זוכים לתקון הברית, תקון הדעת, וזה עקר הגאולה. גם על ידי שתית מצות ארבע כוסות יין בפסח, זוכים לתקון הדעת, תקון הברית. מסעיף זה יכולים ללמוד כמה צריך להיזהר בכל מנהג קדוש מן המנהגים המבארים בשלחן ערוך, בהנהגת סדר פסח. כי על ידי כל מנהג ומנהג הנהוג בליל הסדר, זוכים לתקון מיוחד, ובפרט לתקון הברית, שזה כלל כל התקונים כמבאר בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ט. (לקוטי מוהר"ן, סימן כ').

בימי הפסח צריך להתפלל בקול אדיר וחזק, כי התפלה בזעקה מסגלת לתקון הברית. כשם שאמירת ההגדה בקול גדול מסגלת לתקון הברית, כמבאר בלקוטי הלכות. (שם, סימן רא).

... עץ קטן יכול להדליק ולהבעיר עץ גדול מאד ...

● ... ותהיה בעזרונו, שנוכה לקבל עלינו קדשת חג הפסח בקדשה נוראה ועצומה ובשמחה וחדוה גדולה. ונוכה לקים מצות ארבע כוסות של יין של פסח בשלמות הראוי, בקדשה ובטהרה גדולה. ותפתח לנו אור הדעת, ותשפיע עלינו אור קדשת המוחין העליונים, שנוכה שיהיו נמשכין עלינו בפסח כל המוחין הקדושים, מוחין דגדלות ומוחין דקטנות. ונוכה לסדר הסדר של פסח בקדשה גדולה כראוי, ותעזרנו לומר ההגדה בקול רם, בכוונה גדולה ונוראה, ובשמחה וחדוה רבה ועצומה, ובהתעוררות גדול ובהתלהבות נמרץ, בקדשה ובטהרה גדולה, עד שהקול יעורר הכוונה, עד שאזכה על-ידי זה לתקון הברית ולתקון הדעת בשלמות באמת, עד שאזכה לבא לחידושי תורה אמתיים, ואזכה להמשיך תמיד דבורים חמים כנחלי אש על-ידי תפלה ותחנונים. ותזכני להתפלל אליך בהתקשרות נשמות ישראל, שתהיה תפילתנו תפלת רבים ולא תמאס את תפילתנו כמו שכתוב, הן אל כביר ולא ימאס. ויתוסף ויתגדל למעלה תוספות קדשה רבה ועצומה על-ידי תפילתנו, ועל-ידי-זה נוכה להמשיך באורי התורה מלב העליון אשר שם כתובים כל באורי התורה: (לקוטי תפילות א' – מתוך תפילה כ')

(ספר אפי הנחל ב' - מכתב מ"ז)

מכתב

לחתיקה ולהתדבק בהצדיק שיש לו כח לקרב כל העולם לה' יתברך.

שמע ותחי נפשך ולבבך, הט אזניך ולבך מחדש בכל עת אל דברי הנפלאות אשר עשה ה' עמנו, אשר שלח לנו את הנחל נובע להשמיענו כאלה וכאלה חדושי תורה אשר לא נשמעו מעולם. אודה ה' מאד בפי אשר חזקנו ואמצנו ללקט סגלות נפלאות ורפואות יקרות נצחיות חיי נפשות. המסתכל בהם בעין האמת יראה בעצמו את יקר תפארת נגלתם, והאמת עד לעצמו.

כל דברי אמת שמתייגעין למצא בדברי הצדיק החכם האמת, זוכין למצא בהם כל אחד כפי דעתו.

כל דברי הצדיק החכם האמת הם נאמרים ברוח הקדש במדרגה גבוהה ונשגבה מאד. אשרינו שאנו זוכים לידע מבעל הנפלאות שהניח לנו ירשה טובה כזאת, השארה נפלאה ונוראה כזאת שרק בזה אנו מנחמים עצמנו. ה' ישלח לנו אורו ואמתו וינחנו תמיד בדרך האמת, ויטה לבנו לעבדו כל ימי חיינו באמת, לאהב את השלום והאמת.

מה מאד עצמו נפלאותיו יתברך שדייקא עתה, ברבוי חשכת אפלתנו, אנו רואים צמיחת קרן ישועה. והיה כי יבצע ה' את כל מעשהו, נספר תהילות ה' ועוזו ונפלאותיו אשר עשה עמנו לחיותנו לנצח.

עדין ה' עמנו ומאיר לנו ברחמינו אור גדול מאור החדש, אור הצדיק הפלא הנורא לדורות עד שגם אנחנו עתה בתקף החשך של התועים, בתקף עצם חשכת אפלת התהום, אנו זוכין לאור נפלא ונורא שיש לו כח נורא כזה להאיר למטה למטה בתוך חשכת אפלתנו, אפלת התהום. כי כל מה שהאור גבוה יותר - יכול להאיר למטה למטה יותר.

דע, כי כל דבור ודבור שיצא מפי רבנו ז"ל עולים עד אין סוף ויורדים עד תהום אין תכלית, להרים ולהגביה כל העולם לה' יתברך, אפילו הרחוקים שנתרחקו מקדשת התורה לגמרי וירדו פלאים עד שאין ירידה למטה ממנה, גם עליהם הגיעו רחמינו בדור העני הזה, לעוררם ולהקיצם ולהעלותם לתכלית העליה. אשרינו, אשרי אזננו ואשרי עינינו ולבנו שראינו ושמענו והבנו כל זה. לפי התנוצצות מעט מהאמת שבלבך היה ראוי לך לדלג על ההרים ולרוץ אל מקור האמת כזה, ואם היה מעבר לים היה ראוי לך לעבר הים בשבילו, מכל שכן כי לא רחוקה ממך הדרך, והנה יש הרבה לדבר בזה אך אין הזמן מספיק. שום לבך היטב לדברי הצדיק האמת כי האמת הוא אחד, "ושפת אמת תכון לעד"...

(ספר ימי מוהר"ת חלק ב' - סימנים קכב-קכג)

סיפור

● ... והנה תהילה לאל עבר השבת ויום טוב בשלום ושמחה ונחת רק בליל יום טוב שני אחר הסעודה כשהנחתי לישן נחלשתי, והכרחתי לתן הקאות הרבה וכל זה היה מחמת שעדין לא חזרתי לאינתי בשלמות מגדל החלישות הכבד שהיה לי על הים גם אחר יום טוב הרגשתי שעדין איני בקו הבריאה בשלמות, וכל מה שאכלתי היה קשה עלי:

© ... אחר יום טוב התחלתי לחשוב תכף איך זוכין לצאת מכאן לארץ ישראל כי קדם יום טוב, אף על פי שהבנתי תכף שאני צריך כאן לרחמים רבים וישועה גדולה לצאת מכאן, אף על פי כן הכרחתי עצמי להעביר מדעתי דאגה זאת כדי שלא לערוב שמחת שבת ויום טוב אבל אחר יום טוב התחלתי לחשב בזה, וראיתי גדל דחקי עתה כי לא הבאתי לאלכסנדריא כי-אם בערך שלשה טאליר, והוצאות הספינה קטנה והמכס וכו' מן הספינה הגדולה עד האכסניא עלה קרוב לשמונה טאליר של מצרים (שהם פחותים שליש מטאליר טובים של סטנבול) ובאמת לא היה בידי אלו הוצאות, רק השם יתברך רחם עלי שרבי אהרן הנוכר לעיל שגמל חסד עמי כנוכר לעיל, וטרח עצמו עבורי כל כך, נתן משלו לעת עתה כל הסך הנוכר לעיל, ומעט הפאריס שהיה אצלי, נשאר בידי על הוצאות קטנים ועתה צריכין להחזיר הסך הנוכר לעיל לרבי אהרן, ולשכר ספינה לצידון או לעכו שהוא יותר ממהלך שלשה ימים והדרך רחוק כמעט כמו מאדעס לסטנבול וגם מעכו או מצידון צריכים לשכר חמורים לצפת, וגם שאר הוצאות לעלות על הספינה, ובידי אין כסף כי-אם סך מעט הנוכר לעיל ומדברי הרב הבנתי קדם שבועות בעת שבאתי אצלו שהוא רוצה לסלק ידו הימני, והוא מקפיד על שבאתי בעת הזאת על כן תכף באסרו חג נמשכה טרדות המחשבה בעניין זה עלי, רק אף על פי כן נתחזקתי לבטח בה' שיוציאני מכאן:

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

§ ... כל שונאיו [של רבנו] נפלו, נפלו כולם, לא נשאר בית כנסת, אפילו אבן אחת לא נשאר, הממשלה קנה המקום, של הבית הכנסת שלהם, שלמו, לקחו כסף הרבה, נסים נפלאים שאני והילדים שלי נשארו בחיים, היה לו שם בכל העולם. אבל השקר, זה מתהפך ויורד ונופל...

רבנו נחמן יבוא, הוא כבר בא, הוא נמצא בכל העולם, בכל לב יהודי, הוא לומד עם כל ישראל הדרך איך לעבוד השם באמת, אמת כזה שלא היה, רבנו נחמן אמר: "חידושי כמוני עדיין לא היה בעולם". הוא חיפש כבוד ופרסום? זה היה כמו שהוא אמר, עוד לא מגיע אפילו לאיזה חלק מזה... רבי נחמן אמר: "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם..." דיבורים כאלה, נכד של הבעל שם טוב... הוא מתקן את כל העולם, כל הרשעים, כל הכופרים, כל השונאים. רבי נחמן אמר: "יש חולים שאין להם רפואה, ואני יכול לרפאות אפילו חולים כאלה", ככה הוא אמר, ככה כתוב בספר... שנים בעולם, האמת היה שנים, רבי נחמן ותלמידו רבי נתן, ואמר: "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם". מי יכול לספר? מי יכול לדבר? זה היה חידושים כאלה, אין פה לדבר, תראה אמת באמונה, ועושה מכל העולם צדיקים, מכל הרשעים, מכל הכופרים, עושים צדיקים, אפילו החילונים יודעים מזה...

אני נולדתי בטבריה ולמדתי תמיד בישיבה, ומה שסבלתי מזה, מברסלב, מה שאני סבלתי? אין פה לדבר ולספר, הגאווה של כל העולם היה אצל ... אני יכול לדבר ולספר ולהעיד, היה אחד אהרן לוריא, גדול בתורה, הוא היה חסיד ... והוא היה נגדם, הוא אמר: "... רק ברסלב", אני לא הייתי נכלל, אני לא הייתי בן ישיבה, המנהל הגדול אמר לרבי אלפנדר: "הוא לא בן ישיבה, אנחנו מתביישים, ילך מכאן", לא היה לי בגד, אפילו לחורף לא היה לי בשביל ילדים קטנים לא היה לי בגד ולא לחם ולא כסף ולא כלום, נסים שאני חי, אבל השם יתברך משלם לשקרנים, הוא משלם להם...

רבנו הקדוש גילה: "יש כבר בעולם ה"ליקוטי מוהר"ן", אז העולם לא יחרב".

... עלי אמרו לרב אלפנדר: "הוא לא בן ישיבה, אנחנו לא ניתן לו", אבל נתנו! חצי לירה לחודש! זה מכניס פחד, שהרב אלפנדר היה איש חזק, והוא לא יתבייש אפילו לפני הגדול שבגדולים. הגדולים שבהם אמרו: "התורה של רבי נחמן, אין בעולם כמו התורה שלו", אז הם אמרו: "הם משוגעים, הם לא יודעים, אנחנו יודעים, אנחנו לומדים..."

שיחות

... כי בליל הסדר של פסח, נתעוררין אף כל העשרה מיני נגון ושיר, שמהם כל הרפואות בגוף ונפש, לנו ולכל ישראל, אמן...

